

NAC -fra deltager til 24 år som manager

Verner Topsøe OZ5TG, december 2021

Første NAC-periode

Omkring 1980 kørte jeg 144MHz NAC-test med mit eget kaldesignal hjemmefra og opnåede flere topresultater, bla. en førsteplads i 1980. Det var med en hjemmebygget transceiver baseret på BSP-print og en Colins VFO. PA-trin var 2 stk. QB3- 300 i Push-Pull med ca. 500 W output, og to 17 elementer Tonna antenner – preamp osv. På den tid havde jeg døgnvagt på nogle store datasystemer, og det var spændende om kunderne kunne lade være med ringe, når jeg skulle køre test. Det er vist kun sket en enkelt gang, at jeg har måttet påberåbe mig, at der havde været »trafikkaos« for at begrunde, at jeg kom så sent. TEST-loggen var på papir, og lokatorerne var de gamle (EP09C). Efterfølgende regnede jeg loggen om til NAC- point med opslag i en tabel, og derefter med 55 tastninger på en HP35 regnemaskine for hver enkelt QSO. Det tog timer at forberede loggen.

Fra 1983 til 1992 var jeg stærkt optaget af jobbet, og kørte næsten udelukkende /P fra bilen.

Anden NAC-periode

I 1993 genoptog jeg 144MHz NAC-testerne, og det år og i 1994 kørte jeg test sammen med OZ7AFG Fritz fra JO45VW med hans kaldesignal. Udstyret var nu en FT-225 modificeret efter alle kunstens regler, og med de forbedringer som især SM5BSZ foreslog. Dertil mit QB3-300 PA-trin og et ekstra PA-trin med et GS31 russerrør. Antennerne var nu 4x8-elementer Triax på den ene 15 m mast, og 6x8-elementer Triax hængende fra en udlig-ger på min anden 20 m mast, så de kunne dreje rundt. Specielt syn – men effektivt. OZ1RH Palle holdt foredrag rundt om i Europa på amatør møder om, »Hvordan man vinder Contester«. Palle promoverede ligeledes OZ5W i Weinheim til UKW-Tagung med en flaske »5-Whisky« og en stak små bægre, samtidig med at der blev uddelt pamfletter med reklame for NAC og OZ5W. Alt dette provokerede os til at prøve at opbygge en konkurrent til OZ5W her i Østjylland.

I januar 1995 kørte vi den første test med kaldesignalet OZ9SKB fra JO45VW. Fra maj 1995 flyttede OZ9SKB til JO45VX – Ejer Baunehøj. Vores kommentar i OZ til den første test fra JO45VX var ikke strålende: »Pre-amp brændt af efter 2 min. Kørte med 25 W den 1. time. Ikke den helt store debut fra Ejer Bavnehøj«. Al begyndelse er svær.

Vi skiftede kaldesignal til OZ9KY, og i løbet af 1996 og 1997 fik vi forbedret vores udstyr. Vi fik også trænet vores operatør-færdigheder, så vi kunne blande os i topstriden på 144MHz NAC. Samarbejdet om OZ9KY fortsatte i mere end 20 sjove år. Det med OZ9KY var i øvrigt ikke helt vel-overvejet, idet det var et call som OZ1FF havde haft mange år tidligere. Han har aldrig siden ladet os dø i synden, hvis vore signaler ikke var helt rene!

NAC Contest Manager

Midt på året 1997 ringede OZ7IS Ivan til mig og spurgte, om jeg ikke kunne tænke mig at overtage VUSHF-contestspalten i OZ fra OZ1EYN Bent,

som havde passet den i mere end 20 år. Efter nogen tids overvejelse sagde jeg OK. Ivan takkede og påpegede, at der jo var presedens for, at contestmanager blev i jobbet i mindst 20 år! Jeg besøgte Bent et par gange, for at se hvad jobbet indebar. Han fortalte beredvilligt og grundigt om de forskellige opgaver, og hvordan han løste dem. Nu er det bare sådan, at når én, der har passet et job i mange år, fortæller om det, så lyder det ret nemt. Det var det ikke!

I efteråret 1997 kørte jeg parallelt med Bent om NAC-loggene for at opbygge en rutine, inden jeg skulle overtage jobbet. Som afslutning på 1997 printede jeg ca. 50 diplomer, som min indgang

til jobbet. Der skulle printes, underskrives, sorteres, lægges i kuverter, skrives adresser og lukkes kuverter. Sidst, men ikke mindst, skulle der frakøres. Efter 50 frimærker har man en mærkelig smag i munden. Det fortsatte indtil ca. 2015, hvor antallet var vokset til 60-65 diplomer, og portoen var steget til ca. 1.500 kr. Derefter har deltagerne selv hentet en PDF-version på VUSHF.DK.

I februar 1998 kom den første spalte i OZ med NAC-resultater, som jeg havde lavet på egen hånd. Det indebar hver måned at modtage op imod 30 logs på packet (AX.25), hvis nogen kan huske det. Desuden modtog jeg 70-75 breve med posten, heraf 25-30 fra udlandet. Mit postbud syntes, at det var en vældig masse breve jeg fik. I de første mange år printede jeg alle loggene ud, for at regne dem sammen. Det blev til ret meget papir. Senere blev de registreret mere automatisk, efterhånden som jeg fik skrevet programmer, der kunne dels registrere loggene ind i en database, dels kunne foretage krydsrevision af QSO'erne. I slutningen af året kunne programmerne så også beregne årsresultatet. Det var en stor lettelse og tidsbesparelse med de programmer, der tilsammen var på mere end 5.000 programlinjer (ca. 75 A4-sider med 65 linjer på hver side). Måske havde jeg i sidste ende sammenlagt brugt mindre tid, hvis jeg havde ladet være med alle de programmer. Det var imidlertid spændende og interessant at programmere, og få det til at virke.

I årenes løb er det blevet til 228 spalter i OZ, mere end 25.000 logs og sammenlagt mere end 1.200.000 QSO'er registreret i databasen. Jeg vil sige om de indsendte logs, at jeg aldrig fandt fejl, der tydede på systematisk snyd.

Alle deltagere har fra tid til anden haft småfejl. Det var en helt indlysende slåfejl, hvis f.eks. en OZ-station var med lokator JP65 (P og O ligger side om side på et tastatur). Det viste sig, at der i næsten alle logs var fejl +/- 0,1 % på pointtallet. Det fordelte sig dog med ca. lige meget til + og -, så det er få logs/QSO'er, der er blevet afvist i tidens løb. NAC-deltagere er nogle flinke og loyale lydige mennesker.

Som tiden gik, begyndte flere og flere at anvende det dedikerede contest-program TACLog fra OZ2M. Det havde en feature, der navngav loggene efter et snørklet system, som jeg havde udtænkt (det kunne have været smartere). Efterhånden, som alle fik e-mail, forsvandt Packet-loggene. Det var en lettelse. Packet-loggene ankom med en hastighed på 1.200 bps (bit pr. sekund) via radio (I dag har vi 200 Mbps på internettet - 166.666 gange så hurtigt). Brevene forsvandt også - dikteret af stigende portopriser. Alting blev mere og mere automatiseret.

Contest-robot

I 2014 var SSA så venlige at stille deres contest-robotprogram til rådighed på en »AS IS« aftale. Dvs. at vi selv måtte modificere og vedligeholde det, så det passede til vores NAC-regler her i OZ. Det var OZ7Z Allan, som tog opgaven, sammen med driften af VUSHF.DK (EDR VHF-udvalgets hjemmeside).

Det er senere blevet til et velfungerende strøm- linet program, hvor man kan uploade sin log, så snart testen er slut. Man kan se status og sam- menligne med konkurrenterne, straks efter te- sten. Desuden kan der søges efter gamle resul- tater. Arbejdet med at revidere, kontrollere og redigere loggene er efterhånden blevet automa- tiseret. 28MHz-aktivitetstesten er også efterhån- den understøttet. Allan har yderligere bygget nogle features på, så man kan se kort, der viser aktiviteten. Alt i alt et programkompleks, der øger fornøjelsen ved at køre test.

På det seneste er det også lykkedes (igen med Allans hjælp) at skabe en hyggelig lokatorkon- kurrence, hvor det gælder om at køre så man- ge lokatorfelter som muligt pr. år, på forskellige bånd. Den findes også på VUSHF.DK.

Tester og regler

NAC-testerne har i årenes løb fået stor opbakning i Europa, hvor der efterhånden nok er 12-15 lande, der kører lignende konkurrencer samtidig. Testerne har gennem tiden også ændret sig meget. Her skal blot nævnes nogle få nyheder: Computeren er blevet den foretrukne logbog. Digitale modes er ikke længere kun meteorscatter. Internettet

er blevet et vigtigt redskab til at skabe kontakt. Radioerne er blevet meget avancerede, og auto- matisk opkald sparer godt på stemmen. Senest hørte jeg i en 50MHz-contest en EA-station, som brugte stemmegenkendelse og syntetisk tale til de QSO'er, hvor forståeligheden var god nok. Kun når der skulle gentages noget, kom operatøren ind.

Alt dette har ind imellem krævet nødvendige (og til tider upopulære) ændringer i reglerne. Med de nye teknikker, der vinder frem, vil NAC-reglerne fortsat være nødt til at blive tilpasset udviklingen.

Nu er vi så ved at nå frem til det, jeg vil med den- ne lange indledning. Jeg lovede OZ7IS at blive i jobbet i 20 år. Nu er der gået 24 år, siden jeg be- gyndte på oplæring hos OZ1EYN, så mit løfte til OZ7IS, om at blive i jobbet i 20 år, er holdt. Min dåbsattest er temmelig gulnet (den er fra »første halvdel af det forrige århundrede«), så det er på tide at lade yngre kræfter komme til. Jobbet har i de senere år mest bestået i at vejlede nytilkom- ne NAC-deltagere i, hvordan man bruger logpro- grammerne, og hvordan man får alle de forskelli- ge programmer til at spille sammen.

Tak for denne gang

Til alle jer NAC-deltagere, som i årenes løb har sendt logs, skal der lyde en tak for et godt og sjovt samarbejde i en spændende tid. En tid, hvor teknikken har udviklet sig kolossalt, hvor radioer- ne er blevet meget avancerede, og hvor compu- teren har overtaget mange af de dyder og op- gaver, som vi før i tiden måtte klare med øvelse og håndkraft. En stor tak for den overbærenhed, I har vist, når der ind imellem smuttede en fejl igennem kontrollen.

Jeg vil nu tage rygsækken på, snøre traveskoene og søge nye horisonter indenfor vores spænden- de hobby – amatørradio.

Best 73 et cuag OZ5TG/Verner